

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

Γ Ρ Η Γ Ο Ρ Ι Ο Υ
Ε Π Ι Σ Κ Ο Π Ο Υ Ν Τ Σ Σ Η Σ,

Εἰς Πυλχειάν Ἐπιτάφιος.

Οὐκ οἶδα ὅπως τῷ λόγῳ χήσωμαι ὁ διπλῆν τε γὰρ ὄρω τὴν ὑπόθεσιν, καὶ σκυθραπὴν καὶ ἑκάτερον ἕως μὴ ράδιον ἔξαι δακρύων τὸν λόγον ἐλθεῖν, ὅτι τὴν ὁρῶν ἡμῶν ἐλόμην. Ἡ περὶ τὴν χόνην τοῦ θανάτου, καὶ θῶς ἡμῖν χθὲς τῆτο πᾶσι τὰ ποιμνίος ἡγγελτο, σκυθραπῶν πραγμάτων πᾶν τῆ γείτορι πόλει ποτὲ δὴ τὰ σεισμοῦ συμπεπποκόπον πᾶσι χεῖται τὴν μνήμην, ἂ τίς αἰδῶν κρυπτὶ διεξέλθοι; ἢ δὲ μεγάλη καὶ πᾶσι φανῆς αὐτὴ καὶ τῆς ὑπὲρ ἡλίου πάσης προτεταγμένη Καλλιπόλις, ἄλλοι σεισμοῦ ὑπέστη, καὶ ἕ μικρὸν ἀπεσυληθή κόσμον, τὴ ἐν αὐτῇ λάμψαντος φασήρος εἰς προθύκῳ τῆς βασιλικῆς ἐκκλησίας ἀθρόως ἀφαιροθεῖσα, καὶ δὴ αὐτὸ τῆ κατὰ τὴν τῶν Βασιλέων συσκευῆ θραπάζουσα, τὸ δὲ λεγόμενον, ἐκ ἀγνοήτε πάντως οἱ πληροῦντες τὸν σύλλογον, ὄρωντες αἰετὲν τὸν τόπον τῆτον ἐν ᾧ σιωπεύομεθα, καὶ τὴν ἐν τῷ τόπῳ κατῆφειαν. καὶ οἶδα τίς κινῶ πρὸς ποῖον σεισμόν φέροι τὸν λόγον, πρὸς τὸν κινῶ, καὶ τὸν πάλαι γινόμενον; ἢ καλῶς ἔχει πρὸς τὸ ὑπερβάλλον τὸ πάθος εἶναι, καὶ καταγράφει τῆς πόλεως τὴν ἰδίαν ἀληθῆ δόξα λογισμοῖς τισι τὸ πάθος καταφάρμασονται; Εἰ γὰρ καὶ μὴ πάντες οἱ τὰ κακῆ συμμετέχοντες τῷ συλλόγῳ πάρεσιν, ἀλλὰ δὴ πᾶν παρόντων ἴσως καὶ εἰς τὰς μὴ παρόντας ὁ λόγος δὴ

δοθήσεται. καὶ γὰρ καὶ τῶν ἰατρῶν ἐκεῖνοι σοφοί, οἱ πορὸς
 πλεονάζον τῶν ἀλγηδόνων ἔχοντες τῆς τέχνης ἰσάμφοι, πῶν δὲ
 ἥττον ὀδυνηρῶν τὴν θεραπείαν ὑπερτιθέμενοι. ὡσαύτως δὲ φα-
 σιν οἱ ὡς ταῦτα δεινοί, εἰδύμενοι καὶ ταῦτον ἐν τῷ σώματι ποιοῦσι
 συμπτώσεων, μοίε τι ὑπερβάλλοντος πῶν αἰσθησιν γίνεσθαι,
 καὶ τῷ πλεονάζοντι τῆς ὀπκρατικῆς ἀλγηδόνος ἐκλεπτεμέ-
 νης τῆς ἥττονος. ἔπειτα καὶ ὅπῃ τὴν παρόντος βλέπω. τὸ γὰρ ἰεὸν
 τε καὶ ἡμέτερον ἀλγημα, πῶν ἔχει τῆς μνήμης ἀλγευόντων ἡ-
 μάς ἔστιν ὀπκρατέστερον. πῶς γὰρ ἔκιν αὐτὴς ὅπῃ ταῖς συμβε-
 βηκόσι πάθοι; τίς ἔπος ἀπαθῆς τῆς ψυχῆς; τίς ἔπος τὸν
 ἔσπον σιδήριος, ὡς ἀαλγητὶ τὸ συμβεβῆκε δέξασθαι; ἔγνωτε
 πῶς τὴν νέαν ταύτην ποσειδωνά πῶν ἐνξερμφίω τῆ βα-
 σιλικῆ καλιᾶ, τὴν ἄρτι μὲν περμφίω ἐν λαυκαρῶ τῷ πε-
 ρῶ, ὑπερβάσαν δὲ τὴν ἡλικίαν ταῖς χερσίν, ὅπως ἀφείσα
 τὴν καλιᾶ οἴχεται, ὅπως ἔξω πῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἀπέ-
 πη, ὅπως αὐτὴν ἀθρόως ὁ φθόρος πῶν χειρῶν ἡμῶν ἀφῆρ-
 πᾶσα. εἴτε ποσειδωνά καὶ λέγειν ταύτην, εἴτε νεοθαλῆς
 αἰθροῦς, ὁ ἔπος μὲν ὅλον πῶν καλύκων ἐξέλαμψεν, ἀλλὰ τὸ
 μὲν ἐλαμψεν ἡδὴ, τὸ δὲ λάμψεν ἠλπίζετο. καὶ ὅμως ἐν τῷ
 μικρῷ τε καὶ ἀτελεῖ ὑπερέλαμψεν. ὅπως ἀθρόως ἐναπέσβη
 τῆ κάλυκι, καὶ πρὶν εἰς ἀκμὴν πορευθεῖν, καὶ ὅλον δὲ ὡδία
 πεπῆσαι τὸ μέθος, αὐτὸ ὡς ἑαυτὸ κατερρύη, καὶ κόνις ἐγέ-
 γαστο, ὁ ἔτε ἐδρέψατο τις, ἔτε ἐσιφανίσασατο, ἀλλὰ μάτην ἢ
 φύσις ἀπόκησεν. καὶ τὸ μὲν ἀγαθὸν ἐν ἐλπίσειν ἡμῶν, ὁ δὲ φθό-
 ρος ἔφευξεν δίκην πλάγιος ἐμπεσῶν, τὴν ἐλπίδα δὲ κοφε-
 σμῶς τις ἦν ἀντικρυς, ἀδελφοί, τὸ γυνόμενον σμῶς,
 εἰδὲ πῶν χαλεπῶν συμπτωμάτων φιλασθροπότερος. καὶ ἔτι ἀ-
 ψυχον οἰκοδομημάτων κάλλος διελυμνώατο, ἐδὲ διασθεῖς
 γραφᾶς, ἢ λίθων ποσειδωνά θεάματα εἰς γῆν κατέβησαν,
 ἀλλ' αὐτῆς τῆς φύσεως τὸ οἰκοδομημα λαμψρὸν τῷ κάλλει
 ὑπερράπτον καὶ χάρισιν, ἀθρόως προαυτεσῶν ὁ σμῶς

ἔτις διέλυσεν. εἶδον ἐγὼ καὶ τὸ ὑψηλὸν ἔργον, τὸν ὑψηλὸν
 φοῖνικα, τὸ βασιλικὸν φημι κράτος, τὸν ταῖς βασιλικαῖς
 ρεταῖς οἰόντισι κλάδοις πάσης ὑπερανέσται τῆς οἰκουμένης
 πάντα δελαμβάνοντα. εἶδον αὐτὸν ἰθὺ μὴ ἄλλαν κρατῆρα
 τῆ δὲ φύσει καμπτόμηνον, καὶ παρὰ τὴν ἀποβολὴν τῶ ἀπὸ
 θῆς ὑπεκλιόμενον. εἶδον καὶ τὴν εὐχρῶν κλιματίδα τὴν πρὸς
 εὐειλημῶν τῶ φοῖνικι, τὴν τὸ αἶθος ἡμῖν τῆτο ἀδύνα
 σαν, οἷας ὑπέστη ἐκ δευτέρου πάλιν ἀδύνας ἐν ψυχῇ, ἐν
 σώματι, ὅτε αὐτῆς ἕτος ὁ βλαπτός ἀπετίλλετο. τίς ἀσκα
 κως τὸ πάθος παρέδραμε; τίς τὴν τῶ βίβ ζημίαν ἐκ ἀλο
 φύρατο; τίς ἐκ ἐπαφῆς τῆ πάθει δάκρυα; τίς ἐκ κατῆμι
 τῆ κοιῆς συμφορῆς τῆ θρήνης τῆς ἰδίας φωνῆς; εἶδον θεάμα
 πιστὸν, ὃ ἐκ αὐτῶν εἰς πῖσιν ἔλθοι τῆς ἀποῆς ἀδεχομῆς
 θαύματα. εἶδον ὅτι ἀνθρώπων πέλαγος τῆ πυκνότητι
 σιωπῶπων, οἷόν τι ὕδωρ καὶ πᾶν μέρος τοῖς ὀφθαλμοῖς φα
 ραινόμενον· πλήρης ὁ καὶ, πλήρης τῶ καὶ τὸ παραύλιον
 ἐκδεχομῆς πλατῆς, τὰ ἀμφοδα, ἡ μίσση, τὰ πλάγια
 ἢ ὅτι ἰθὺ δαμάτων εὐρυχωρία· πᾶν τὸ ἀράμνον ἀνθρώπων
 πλήρωμα ἦν, ὡσπερ πάσης τῆς οἰκουμένης εἰς ταῦτον συμφο
 ρῆς ὅτι τῆ πάθει. θεάμα δὲ παρέκειτο πᾶσι τὸ ἰερόν
 αἶθος ἐκεῖνο ὅτι κλίτης χρυσῆς κομιζόμενον· πᾶς κατῆ
 πᾶτων ἦν ἰθὺ πορογορώντων τὰ παρῶτα; πᾶς δεδακρυμῆς
 τὰ ὄμματα; χεῖρες ἀλλήλαις συμπρασόμεναι; συναγμοὶ παρὰ
 τίτοις τὴν ἐγκάρδιον ὀδυμῶν καταμύοντες; ἢ μοι ἔδοξε
 τὴν ἄραν ἐκείνην, πᾶσα δὲ ἐδὲ τοῖς ἄλλοις ἰθὺ τότε παρῶ
 των, τὴν ἐκ φύσεως χεῖρ ὁ χρυσὸς ἀποσίλβειν, ἀλλὰ καὶ
 αἰ ἰθὺ λίθων αἰγαί, καὶ τὰ ἐκ χρυσῆς ὑφάσματος, καὶ τὰ ἀρ
 γύρε μαρμαρυγαί, καὶ τὰ ἐκ τῆ πυρὸς φῶς, πολύτε καὶ ἀφθο
 νον καὶ τὰ πλάγια ἐκατέρωθεν τῆ σικεχία ἰθὺ ἐκ τῶ κηρῶ
 λαμπάδων ἀδεχομῆς, πάντα τῶ πάθει συμπεμαλάνε
 νο, καὶ πάντα μετῆχε τῆς κοιῆς κατῆφείας. τότε καὶ ὁ μέγας

Δαβὶδ πᾶς ἰδίᾳς ὑμνωδίας τοῖς θρῆνοις ἔχησι, καὶ ἀκτὶ φα-
 δρᾶς χοροσασίας μεταλαβὼν τὴν γοιρᾶν τε καὶ πρῶτον, ὅτε
 καλεῖτο τὰς θρήνας τοῖς μέλεσι. πάσης δὲ καὶ τὸν καιρὸν
 ἐκείνον ἠδονῆς τῷ ψυχῶν ἀπελαθείσης, μόνον ἦν ἐν ἠδονῇ
 τοῖς ἀνθρώποις τὸ δάκρυον. Ἐπειδὴ τοίνυν τοσοῦτον ἠτήθη
 τῷ πάθῳ ὁ λογισμὸς, καιρὸς ἀνείη τὸ κεκμηκὸς τῆς διανοίας
 καὶ τῆς τῷ λογισμῶν συμβαλῆς, ὡς ἐστὶ δυνατὸν, ἀναρρῶν-
 νῆσαι. κίνδυνος γὰρ ἔμικρός, ἀδυνατώσασθαι ἐν τῷ τῆς
 Ἀπόστολου φωνῆς, συγκαταπεριθῆναι τοῖς ἀνελπίστοις. φησὶ
 γὰρ, καθὼς τῷ ὑπεραγινώσκοντος ἀρτίως ἠκίστα μὴ, μὴ δεῖν
 ἐπὶ τῷ πεκοιμημένων λυπεῖσθαι. μόνον γὰρ τῷ τῷ ἔκ ἔχόν-
 των ἐλπίδα τὸ πρῶτον εἶναι. Ἀλλ' εἴποι τις αὖ, οἶμαι, πῶς
 μικροψυχτέρων, ἀδυνατῶν κελόειν τὸν θεῖον Ἀπόστολον, καὶ
 ὑπερβαίνειν τὴν φύσιν τοῖς ἐπιπάγμασι. πῶς γὰρ ἐστὶ δυνα-
 τὸν ὑπεραρθῆναι τῷ πάθῳ τὸν ἐν τῇ φύσει ζῶντα, καὶ μὴ
 κρατηθῆναι τῇ λύπῃ ἐπὶ τοῖς θανάτω; ὅταν μὴ καθ' ὄ-
 ραν ἐν γήρα συμπίση ὁ θάνατος, ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ
 κατασβεθῆ μετ' τῷ θανάτῳ ἡ ὥρα, καλυφθῆ δὲ τοῖς βλεφα-
 ροῖς ἢ τῶν ὀμμάτων ἀκτὶς, μετεπέση δὲ εἰς ὠχρότητα τῆς πα-
 ρειᾶς τὸ ἐρύθημα, κρατηθῆ δὲ τῇ σιωπῇ τὸ σῶμα, μελαίνη-
 ται δὲ τὸ ἐπὶ τῷ χείλεσ ἀνθος. χαλεπὸν δὲ μὴ μόνον τοῖς
 γρηγορασμένοις τῷτο δοκῆ, ἀλλὰ καὶ παντὶ τῷ πρὸς τὸ πάθος
 βλέποντι. τί ἐν πρὸς τῆς ἡμεῖς; ἔχ ἡμέτερον ἔργον ἀ-
 δελφοὶ λόγον, ἀλλὰ τὴν ἀναγκασθεῖσαν ἡμῖν ἐκ τῆς Εὐαγγελικῆς
 ῥῆσιν ἀδυνατώμεθα. ἠκίστατε γὰρ λέγοντος τῷ Κυρίου. ἄφε-
 τε τὰ παιδία, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔρχεσθαι πρὸς με. τῶν γὰρ
 τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. ἔκείν εἰ καὶ σὺ ἀπιφοί-
 τισε τὸ παιδίον, ἀλλὰ πρὸς τὸν Δεσπότην ἀνέδραμε. σοὶ τὸν
 ὀφθαλμὸν ἐκλείσασθαι, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῷ αἰωνίῳ διήνοιξέ. τῆς
 σῆς ἀπέση τῆς ἀπέσης, ἀλλὰ τῇ Ἀγγελικῇ προσετέθη. εὐθε-
 τὸ φυτόν ἀνεκατάθη, ἀλλὰ τῷ Παραδείσῳ ἐνεφυτρώθη. ἐκ βα-

108 ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

εὐθείας εἰς βασιλείαν μετέη. ἐξεδύσατο τὸ τῆς πορφύρας ἀ-
 γῆς, ἀλλὰ τῆς αἰῶν βασιλείας τὴν εὐβολίαν ἐνεδύσατο. ἐ-
 πώσθη τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ εἰς ἐνδύματα, ἃ λίον ἐστίν, εἰς ἑ-
 λιοί, εἰς τὰ ἐκ οὐρανῶν κήματα. ἄκασον τῷ Δαβὶδ, ὅθως ἐξυ-
 φάνηθαι λέγει τῷ Θεῷ τὰ ἐνδύματα. ἐξομολόγησιν ἢ μεγα-
 λοπρέπειαν ἐνεύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον. ἄρῃς
 οἷα οὐδ' οἷον ἠλλάξατο; λυπεῖ σε τὸ τῆς σώματος κάλλος, μη-
 κέτι φαυλοφρόνον; ἔγάρ ὁρῆς αὐτῆς τὸ ἀληθινὸν τῆς ψυχῆς κάλ-
 λος, ὃ καὶ ἐν τῇ πανηγύρει τῶν ἑραυρίων ἀγάζεται. ὡς κα-
 λῆς ἐκείνος ὁ ὀφθαλμὸς ὁ τὸν Θεὸν βλέπων, ὡς ἰδὺ τὸ σῶμα
 ταῖς θείαις ὑμνωδίαις καλωπιζόμενον. ἐκ σώματος γάρ, φη-
 σι, νηπίων ἢ θηλαζούτων κατηρτίσω αἶψον. ὡς καλαὶ αἱ
 χεῖρες αἰ μὴδέποτε τὸ κενὸν ἐνεργήσασαι. ὡς ὠραῖοι οἱ πό-
 δες, οἱ μὴ ἐπιβάντες κακίας, μὴδὲ τῇ ὁδῷ τῶν ἁμαρτωλῶν
 τὸ ἴχνος ἑαυτῶν ἐπισησάντες. ὡς καλὴ πᾶσα τῆς ψυχῆς ἐκεί-
 νης ἢ ὄψις, ἢ λίθων ἀυγαῖς πεκοσμημένη, ἀλλ' ἀπλότητι ἢ
 ἀκακίᾳ ἐκλάμπουσα. ἀλλὰ λυπεῖ σε τυχὸν τὸ μὴ εἰς γῆρας
 ἔλθειν; τί γάρ, εἶπέ μοι, κελὸν ἐνορῆς τὰ γῆρα; ἄρα κα-
 λὸν τὸ κνίζεσθαι τὰ ὄμματα; τὸ ρυσσῆσθαι τὴν παρεῖαν; τὸ ἀ-
 πορρεῖν τὰς ὀδόντας τῷ σώματι, ἢ φαλλισμὸν ἐμποιεῖν τῇ
 γλώσσῃ; τὸ ἐπιθέμεν τῇ χειρὶ; ἢ εἰς γλῶκύν κύνειν; ἢ ὑ-
 ποσκάζειν τῷ ποδί, ἢ χειραγωγοῖς ἐπερείδεσθαι; ἢ πῶδα-
 νοεῖν τῇ καρδίᾳ; ἢ πῶδα φθέγγεσθαι τῇ φωνῇ; οἷα τῇ ἡλικίᾳ
 ταύτῃ κατ' ἀνάγκην συμβαίνει πάθη. ἢ ὑπὲρ πάντα ἀγανα-
 κτῶμεν, ἔτι μὴ ἀφίκεται εἰς τὴν πᾶν τοιαύτων πείραν; ἢ μὴν
 συγχαίρειν προσήκει ἐκείνοις, ὧν ἡ ζωὴ τῶν σκυθραπῶν
 πείραν ἢ παρεδέξατο, ἢ ἔτι ἐνταῦθα πᾶν λυπηρῶν ἠδύετο, ἔ-
 τι τι πᾶν ἐκεῖ σκυθραπῶν ἐπηγνώσεται. ἢ γὰρ τοιαύτη ψυχὴ
 ἢ ἢ ἔχουσα ἐφ' ὅτῳ εἰς κελσὶν ἔλθῃ, γέονταν ἢ φοβεῖται, κεί-
 σιν ἢ δέδοικεν, ἄφοβος θημύνει ἢ ἀκατάπληκτος, ἢ δυνὸς πο-
 νερῆς σιωπεδότης τὸν τῆς κείσεως φόβον ἐπάγοντος. ἀλλ' ἔδει,

φησὶν, αὐτὸς εἰς μέτρον ἡλικίας ἐλθεῖν, καὶ νυμφικῶν θαλάμων
 ἐμφαιδρῶν θύειν. ἀλλ' ἐρεῖ σοι πρὸς τῆτο ὁ ἀληθινὸς νυμφίος,
 ὅτι κρείττων ἢ ἐραυία πᾶσας, προτιμότερος ἐκεῖνος ὁ θαλάμ-
 ος, ἐν ᾧ χρείας φόβος οὐκ ἔστι. τίνας ἔν, εἰπέ μοι, τῆδ'
 κελῶν ἀπετέρηται, τὸν σάρκινον τῆτον ἐκδυσανθήβιον; εἶ-
 πώ σοι τὰ τῷ βίῳ καλά· λύπαι καὶ ἡδοναί, θυμοὶ καὶ φόβοι,
 ἐλπίδες καὶ ἐπιθυμίαι. ταῦτά ἐστι καὶ τὰ τοιαῦτα, οἷς καὶ τὴν
 παρῆσιν ζωὴν συμπλέγμεθα. τί ἔν κακὸν πέπονθεν ἢ
 πᾶσιν ἀπαλαγείσαι τυράντων; ἕκαστον γὰρ πάθος, ὅταν
 ἐπικρατῆ τῆς ψυχῆς, τύραννος ἡμῶν γίνεται, τὰς λογισμῶν
 ἀδελφάμηνον. ἢ λυπεῖ ἡμᾶς, ὅτι μὴ κατεπονθήθη δὴ ἀδί-
 κων; ὅτι μὴ συνεβίβη δὴ φροντίδων παιδοφροσύνας; ὅτι μὴ
 τὰς ὁμοίας ἀλγυδόντας ἐδέξατο, ἅς ἐπ' αὐτῆς οἱ γεφυρικότες
 ὑπέμειναν; ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα μακαρισμῶν, ἐκ ὀδυσμῶν ἐστὶν
 ἄξιον. τὸ γὰρ οὐ μὴδενὶ γινώσκει κακῶ, κρείττων ἢ καὶ τὴν
 ἀνδραπίνην φύσιν ἐστὶν. ἔπω καὶ ὁ σοφὸς Σολομὼν ἐν τῇ ἰδίᾳ
 γραφῇ μακαρίζει πρὸ τῶν πᾶσιν τὸν κατοικῶμενον. καὶ ὁ μέ-
 γας Δαβὶδ θρῆνη καὶ οἰμωγῆς ἀξίαν τῆν ἐν σαρκὶ δειγνώ-
 ντων εἶναί φησι. καὶ τοιγὰ ἀμφοτέροις λεμιποροὶ καὶ τὴν βασι-
 λείαν ὑπάρχοντες, πάντων κατ' ἐξουσίαν τῆδ' καὶ τὸν βίον ἢ
 δέων μετέχοιτες, ἔδον πρὸς τὴν παρῆσιν ἀπελάυσιν ἐπι-
 κλιθῆσαν. ἀλλὰ τῆδ' ἀπορρήτων ἀγαθῶν τῆδ' ἐν τῇ ἀσωμάτῳ
 ζωῇ κοροκεμῶν τὴν ἐπιθυμίαν ἔχοντες, συμφορὰν ἐποιεῖν-
 το τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν. ἡκιστα πολλὰ καὶ τῷ Δαβὶδ ἐν ταῖς ἰε-
 ραῖς ψαλμοῦσιν ἐξω γινώσκει τῆς τοιαύτης ἀνάγκης ἐπιθυ-
 μῆτος, ἐν οἷς φησι· κυῶ μὲν, ὅτι ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἢ
 ψυχὴ μὲν εἰς τὰς αὐλάς τῆς Κυρίας. κυῶ δὲ, ὅτι ἐξάγαγε ἐκ
 φυλακῆς τὴν ψυχὴν μὲν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Γερεμίας κατὰρας
 ἀξίαν κείνη τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν ἀρξασαν αὐτῆς τῆς τοι-
 αύτης ζωῆς. καὶ πολλὰς ἐστὶ τοιαύτας τῆδ' παλαιῶν Ἀγίων φω-
 ρὰς ἐν τῇ θείᾳ Γραφῇ φερομένης εἶρεν, οἱ δὲ ἐπιθυμίαν

τῆς ὁμοίας ζωῆς τὴν οὐ σαρκὶ ἐξαγωγὴν ἐβαρύνοντο, ἔτι καὶ
 ὁ μέγας ποτὲ Ἀβραάμ· πορευόμενος τῆς Θεῶν ἕνεκα δυσίας πορευ-
 σάμενος τὸν ἠγαπημένον υἱόν, εἶδεν ὅτι πρὸς τὸ κρείττοντα καὶ
 θεϊότερον ἀμύσσεται τῆ παιδείῃ ἢ μετιστασις. ὅσοι δὲ τῆς ἰσο-
 ρείας ἐμπείρας ἔχουσιν, πάντως ἐκ ἀγνοίας καὶ πῶρ' αὐτῶν ἀνε-
 γήματα. τί γὰρ φησὶν ἡ γραφή; ὅτι νέω μὲν ὄντι τῆς Ἀβραάμ
 θεῶν πῶρ' τῶ παιδὸς ἐπαγγελία γίνεται. παρεκκλυθεὶς
 δὲ πῶ ἀκμῶν, καὶ ἤδη καταμαρανθεὶς ὑπὸ τῆ γῆρας, ὅτε
 παύεται ἡ φύσις ἐαυτῶν ἀυξέσασθαι, ἐκίτι τῶ γῆρας ταῖς ὁρ-
 μαῖς ὑπακύνοντος; τότε πῶρ' τὰς ἀνθρώπιναις ἐλπίδας εἰς
 πέρας ἢ ὑπόχρεσις ἀγεται, καὶ τίκτεται παῖς ὁ Ἰσαάκ, καὶ
 συμμέτρως ἀγαγενοῦτος γῆρας, οἴοντι ἔργος ἀνδραμῶν εἰς
 κάλλος καὶ μέγεθος, ἠδὲ ὑπὸ τοῖς ἐφθαλμοῖς τῶ γονέων, τῆς τῆς
 νεότητος κάλλει λαμπρόμενος. τότε ποροσάγεται τῆς Ἀβραάμ
 ἢ τῆς ψυχῆς δοκιμασία καὶ βάσανος, εἰ ἀκραιβῶς ἐν τῇ τῆς
 ὁμοίας φύσει ἀφγινώσκει τὸ κάλλιον, εἰ μὴ πρὸς τὴν παρῶ-
 σαν βλέπει ζωὴν. καί φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός· ἀσπίδα
 τῆς ἰσότητος ἕνεκα δυσίας εἰς ὀλοκάρπτωσιν. οἴδατε πάντως ὅσοι
 πατέρες ἐσὶ καὶ παῖδας ἔχετε, καὶ τὴν πρὸς τὰ τέκνα σοφίαν
 πῶρ' τῆς φύσεως ἐδιδάχθητε, ὅπως εἶπος ἀγαποθῶμαι τὸν
 Ἀβραάμ, εἰ πρὸς τὴν παρεῖσαν μόνον ἀφείρα ζωὴν, εἰ
 δὴλος τῆς φύσεως ἴσως, εἰ ἐν τῶ παρόντι βίω τὸ γλυκὺ τῆς
 ζωῆς ἀλογίζετο. τί δὲ πῶρ' ἐκείνη φημι, κατελιπὼν τὴν
 γυναικῆα τὸ ἀσθενέστερον μέρος τῆς ἀνθρώπινης φύσεως; καὶ
 μὴ παπαίδετο κακίστη ὑπὸ τῆ ἀνδρὸς καὶ θεϊότερα, εἰ μὴ
 ἠπίστατο τὴν κερυμενῶν ζωὴν εἶναι τῆς φαινομένης ἀμεί-
 νω, καὶ ἐν ἐπέθετε τῶ ἀνδρὶ τοιαῦτα καὶ τῶ παιδὸς ἐνεργῆ-
 σαι. πάντως ὅτε τοῖς μητρικοῖς συγκληθεῖσα ἀλλὰ γυναικί,
 πῶρ' ἐμχόθη ἀν τῶ τέκνῳ, καὶ ταῖς ὀλοκαῖς αὐτὸ ἐμπλεξα-
 μένη, πρὸ αὐτῆς τὴν κατεῖαν εἶδεν. ἀρ' ἢκ' εἴτερον ἀν πρὸς
 τὸν Ἀβραάμ πάντα τὰ ῥήματα; φεῖσαι τῆ παιδὸς ἀγέρ; καὶ

πατρὸν ἄνθρωπον τὰ βίβ' διήγημα· μὴ μῦθος τῷ μὲν ταῦτα λέγει
 τῷ ἄνθρωπῳ· μὴ φθονήσης τῷ ἡμῶν τῆς ζωῆς, μὴ σερήσης αὐ-
 τὸν τῆς γλυκειᾶς ἀκτῆνος. θάλαμος τέκνοις, ἔκταφος πατρῶν
 πατέρων ἀναδύεται· σέφανος γαμικός, ἔξίφος φονεὸν
 γαμήλιος λαμπάς, ἔκπυρ ὀπιτάριος. ταῦτα λησαὶ καὶ πολέ-
 μιοι, ἔκπατέρων χεῖρες ὅπ' ἡμῶν τέκνων ἐργάζονται. εἰ δὲ καὶ
 πάντως γνέσθαι τὸ κακὸν, μὴ ἴδοι Σάρρας ὀφθαλμὸς νεκρο-
 μύρον τὸν Γασάκ. ἴδα δὲ ἀμφοτέρων ἕσθ' ὅτι ἔξίφος, ἀπ' ἐμῆ
 τῆς δειλαίας ἀρξάμενος. μία τοῖς δυσὶν ἀρχέσει πληγὴ. κοι-
 τὸν ἐπ' ἀμφοτέρων γνέσθαι τὸ χάσμα. μία σήλη τὴν κοινήν
 συμφορὰν ἔραγαδείτω. ταῦτα πάντως αὐτῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα διε-
 ξίει ἡ Σάρρα, εἰ μὴ ἐκείνα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔβλεπον, ἀπερ-
 ἡμῶν ἀθέατα· ἴδει γὰρ ὅτι τὸ τέλος τῆς ἐν σαρκὶ ζωῆς ἀρ-
 χὴ τῆς θειοτέρου βίβ' τοῖς μετὰ ἄσιν γίνεται. καταλείπει σκιάς,
 καταλαμβάνει ἀλήθειαν, ἀφίησιν ἀπάταις καὶ πλάναις καὶ θο-
 ρύβας, καὶ εὐείσκει ἐκείνα τὰ ἀγαθὰ, ἃ ὑπὲρ ὀφθαλμῶν τε,
 καὶ ἀκῆν, καὶ καρδίας ὄσιν. ἔτε ἔρωσ αὐτὸν ἀνάσσει, ἔτε
 ἐπιθυμία ῥυπαρὰ ἀπὸ ἀσπίδος, ἔχ' ὑπερηφανία χαυνώσσει,
 ἐκείνα ἄλλο τι πάθος τῷ λυπῶντων τὴν ψυχὴν ἐνοχλήσει, ἀλ-
 λά πάντα γίνεται αὐτῷ ὁ Θεός. ἴδα τὸτο προθύμως δίδωσι
 τῷ Θεῷ τὸν παῖδα. τί δὲ ὁ μέγας Γάβ; ὅτε αὐτῷ γυμνω-
 θῶνται πάντων τῶν ὀφθαλμῶν ἀθρόως, κείν' ὅπ' ταῖς ἀπολα-
 βῆσαις πληγαῖς τὴν ψυχὴν ἀναλέξασθαι, ἢ πλ' ἄταια κατε-
 μινύθη πληγὴ, ὅπως ἐδέξατο τὴν ὅπ' τοῖς παισὶ συμφορὰν;
 ἔεις αὐτῷ θυγατέρες ἦσαν καὶ παῖδες ἑπτά. μακαριστὸς ἦν τῆς
 εὐπαιδίας. τοσαῦτοι γὰρ ὄντες, εἰς ἦσαν οἱ πάντες τῆ μετ' ἀλ-
 λήλων σοργῆ. ἔδ' ἡμετέρως καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος βιοτεύον-
 τες, ἀλλὰ πάντες παρ' ἀλλήλοις φοιτῶντες, ἴδα τῆς ἐγκυκλίας
 φιλοφροσύνης διετέλυν εὐφραίνοντες ἀλλήλους ἐν τῷ μέρει καὶ
 εὐφραινόμενοι. καὶ δῆτα καὶ τότε καὶ ὀφθαλμῶν ἀπὸ τῶν κερσεβυ-
 σέρων τῶν ἀδελφῶν ἦν τὸ συμπόσιον. πλήρεις οἱ κρατῆρες,
 πλη-

πλήρης πῶν ἐδωμένων ἢ ἔραπειζα. ἐν χερσίν οἱ κύλικες ἔδωκε
 μάλα, ὡς εἶκος ὅτι πέποις, καὶ ἀκροάματα, καὶ πᾶσαι θυμῶν
 διασυμποτικά. ἔσπευε εἰς, φιλοφροσύναι, παίγνια, μεση-
 ρήματα. πάντα ἅσα εἶκος ἐν συνόδῳ νέων ἐφ' ἐστίας ἀβρί-
 σιδαι. τί ἔν ὅτι πέποις; ἐν ἀκμῇ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ὀφεί-
 σων, ἐπισειθέτος αὐτοῖς τὸ ὄρφος, πάθος πῶν δίκαια παιδῶν
 τὸ συμπόσιον γίνεσθαι. καὶ τοῖς αἵματι πῶν νέων ὁ κρατὴρ κατὰ
 ταμίγνυται, καὶ τὰ ἰδαίδια τῶν ἐκ πῶν σώματων λυθρῶ κατὰ
 μολευσάτο. τοιαύτης σύμφορας τῶν Ἰωβ ἀγγυλθείσης, θείας κα-
 μοι τῶν λόγων τῶν ἀθλητῶν, καὶ ἵνα θαυμάσης μόνον τὸν κρη-
 τὴν ἄμικρον γὰρ τὸ ἐκ τῆς θαύματος κέρδος. ἀλλ' ἵνα ζηλώσης
 ἐν τοῖς ὁμοίοις τῶν ἀνδρα, καὶ σοὶ γίνεται παιδοφίβησ ὁ ἀθ-
 λητῆς, τῶν παθ' ἐαυτὸν ὑποδείγματι πρὸς ἐπιμονὴν καὶ ἀν-
 δρείασ τῶν ψυχῶν ἀλείφων ἐν καιρῷ, τῆς πῶν πειρασμῶν συμ-
 πλοκῆς. τί ἔν ἐποίησαν ὁ ἀνὴρ; ἀρά τι δυσχερῆς καὶ μικρῶν
 ψυχῶν; ἢ εἴτε τῶν ῥήματα, ἢ ἔρα χήματα, ἐνεδείξατο, ἢ παρ-
 ρειῶ ἀμύξας τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἢ ἔρα τῆς κεφαλῆς ἀπατίλας,
 ἢ κόριν κατασπασάμενος, ἢ τὰ στήθη ταῖς χερσὶν μασιγώσας,
 ἢ ὅτι γὰρ ἐαυτὸν ῥίψας, ἢ θρηνῶσας ἐαυτῶν τοξασίνας, ἢ
 ἀνακαλῶν τὰ πῶν κατοικομενῶν ὀνόματα, καὶ ἐποιμῶσας τῆς
 μνήμης; ἐκ ἐστὶ πέπων ἔδωκε. ἀλλ' ὁ μὲν πῶν κακῶν μίσησ
 τῆς καὶ τῆς παιδῶν σύμφορῶν διηγήσατο. ὁ δὲ ὁμῶς τὸ ἠκούσας
 καὶ ἀδύς ἐστὶ τῆς πῶν ὄντων ἐφιλοσόφη φύσεως. πῶθεν τὰ
 ὄντα λέγων, καὶ ἔρα τίς εἰς γένεσιν ἀγεται, καὶ τίνα εἶκος
 πῶν ὄντων ὀψατεῖν; ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο,
 ἐκ Θεοῦ, φησὶ, τοῖς ἀνθρώποις ἢ γένεσις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἢ
 ἀνάλυσις. ὄθεν παρῆκται, πρὸς ἐκείνο καὶ ἀναλύεται. Θεός
 ἔν ὁ τὰ δίδουαι τὴν ἐξουσίαν ἔχει, ὁ αὐτὸς ἔχει καὶ τὰ ἀφαι-
 ρεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν. ἀγαθός ὢν, ἀγαθὰ βεβούλεται. σφ-
 ρός ὢν, τὸ συμφέρον ὀψαται. ὡς τῶν Κυρίῳ ἔδοξεν, ἔδοξεν
 δὲ πάντως καλῶς.) ἔρα καὶ ἐποίησαν. εἶπὸ ὄνομα Κυρίου α-

λογηρῶν ἄρα πόσον τὸ ὕψος τῆς τῆ ἀθλητῆ μεγαλοφυΐας ἢ
 πῶς τῆς θλίψεως καιρὸν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς κορυφῆ ὄνειρον φιλο-
 σοφίας μετέστησεν. ἴδει ἤ ἀκριβῶς, ὅτι ἡ ὄντως ζωὴ δι' ἐλ-
 πίδος ἀποκείται, ἡ δὲ παρῆσα ζωὴ οἶονεῖ σκῆμα τῆς μελ-
 λουσῆς ἐστὶ. πολὺ δὲ διουλύσχε τῶν παρόντων τὰ προσδοκώ-
 μῳα, ὅσον ἐξοφίρει ἐσάχους τὸ κόκκον, ὅθεν ἐκφύεται. ὁ κυ-
 βίος ἀναλογεῖ πρὸς τὸν κόκκον. ὁ δὲ προσδοκώμενος βίος, ἐν
 τῷ κἀλλεῖ τῆς εὐχου δείκνυται. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τῆτο ἐνδύ-
 σασαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τῆτο ἐνδύσασαι ἀθανασίαν.
 πρὸς ταῦτα βλέπων ὁ Γ' ὠβ συγχαίρει τοῖς τέκνοις τῆς ἐκκλη-
 ρίας, ὡς θάττον ἐκλυθεῖσι πῶν τῆ βίβ. δισμων. τεκμήριον
 δὲ, ὅτι τῆς ἐπαγγελίας τῆ Θεῷ τὸ διπλάσιον ἀπὲ πῶν ἀφαι-
 ρεθῶτων παύτων υποχομῶν, ἐν τῆς ἄλλοις ἀπασι διπλα-
 σιαθείσης τῆς ἀντιδότηως, μόνων πῶν τέκνων τῆν διπλασιασθῆ-
 μῶν ἢ ἐζήτησεν. ἀλλὰ δεκα μόνον ἀπὲ πῶν ἀφαιρηθῶτων δε-
 κα δέδοται. ἐπειδὴ δὲ αἱ πῶν ἀνθρώπων ψυχαὶ εἰς αἶθρα ἐξομῶ-
 νησι, τῆτε χάριτι πῶν ἀπολυμῶτων διπλασίαν δέχονται τῆν
 ἀντίδοσιν. ἐπὶ δὲ πῶν τέκνων τὰ ἐπιγρόμῳα τοῖς ποροζο-
 ηθεῖσι συναρθεμεῖται, ὡς πάντων τῆ Θεῷ ζώντων, καὶ
 ὕδον τῆ προσκαίρι θανάτω τῆς κατοχομῶν πρὸς τὸ εἶναι κῶ-
 λυοντος. καὶ γὰρ ἄλλο τί ἔστιν ἐπ' ἀνθρώπων ὁ θάνατος, εἰ
 μὴ κακίας καθάρσιον. ἐπειδὴ γὰρ οἶόν τι σκεῦος ἀγαθῶν
 δεκτικὸν τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ φύσις ἡμῶν παρὰ τῆ Θεῷ πῶν ὅλων
 κατεσκευάθη, τῆ δὲ ἐχθρῶ πῶν ψυχῶν ἡμῶν δι' ἀσάτης ἡμῶν
 κακὸν παρέκχέαντος, τὸ ἀγαθὸν χάριτι ἐκ ἔχου τῆτε οἶονε
 ὡς ἂν μὴ διαωνίζη ἡμῶν ἡ ἐμφυεῖσα κακία, προνοία κρείττο-
 νι θανάτῳ τὸ σκεῦος πρὸς καιρὸν ἀελύεται, ἵνα τῆς κακίας
 ἐκρῆσις, ἀναπλασθῆ τὸ ἀνθρώπινον, καὶ ἀμιγρῶς κακίας τῆ
 ὅξ ἀρχῆς ἀποκατασθῆ βίω. τῆτο γὰρ ἔστιν ἡ ἀνάστασις, ἡ εἰς
 τὸ ἀρχαῖον τῆς φύσεως ἡμῶν ἀνασοιχείωσις. εἰ ἔτι ἀμῆχανον
 ἔστιν ἀνασοιχείωθῆναι πρὸς τὸ κρείττον τῆν φύσιν χερεῖ ἀνα-

νυῦ κατακρατεῖν ἡμῶν τὴν ἡσυχίαν, ὡς αὐτὸ μὴ ἀπὸς τὸ
 πάθος ὁ λόγος καθελκυθεῖς, τὴν ἐκὼν αἰάσειον. ἔτι γὰρ
 τὸσῦτος ὁ ἐν τῇ μέσῃ χρόνος, ὥστε προσεθίσαι τὴν κα-
 κῶν τῆς διανοίας. ἐτι νέον ἐν τῇ ψυχῇ τὸ πάθος, τάχα δὲ καὶ
 αἰετὸν εἶναι τῇ βίῳ τὸ ἀλγῆμα. ἐτι παράσεται ἡμῶν ἡ καρ-
 δία, καὶ καθάπερ τις θάλασσα κυματωμένη τῇ λαίλαπι τῆς συμ-
 φορᾶς, ἐκ βυθῶν ἀνίσταται. ἐτι διδιδῶσιν αἱ λογισμοὶ
 ἀπὸς τὴν μνήμην τῶν κακῶν ἀναζέοντες. ἀσαφείας ἐν τῷ
 ποιῆν κλύδωνι τῆς ψυχῆς, πῶς ἔστι παραγαγεῖν ἐπ' εὐθείας
 τὸν λόγον, οἷόν τι καταιγίδι καὶ πάθει τῆς λύπης ἐγχει-
 μαζόμενον; ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κελούοντι πείθεσθαι, καὶ οἶδα
 ὅπως τῷ λόγῳ χήσωμαι. εἴ γὰρ εἰσκαὶ τῆς διανοίας τῇ Διδα-
 σκαλῷ κατασχοχασαδαί. ἢ τάχα βέλεται καὶ τῷ πάθει χα-
 εῖσασθαι, καὶ τοῖς ἐμπαθεσέροις τῶν λόγων ἀνακινήσασθαι τῇ Ἐκ-
 κλησίᾳ τὸ δάκρυον; καὶ εἰ ταῦτα διαποεῖται, ὀρθῶς, κατὰ τὴν
 ἐμὴν κρίσιν, καὶ τῷτο ποιῆ. δεῖ γὰρ πάντως, ὡσπερ τὴν δότο-
 λαυσιν τῶν ἀγαθῶν προθυμύμεθα, ἔπω καὶ ἀπὸς τὰ λυπηρὰ
 τῶν συμπτῶντων οἰκείως ἔχειν. τῷτο γὰρ καὶ ὁ Ἐκκλησιαστής
 συμβελοῦει, καιρὸς φησὶ καὶ γελάσαι, καὶ καιρὸς τῇ κλαῦσαι.
 ριανθιόμενον γὰρ δεῖ τῶν, ὅτι δεῖ κατεκλήλωσεν τῷ ἰσοκειμέ-
 νῳ καὶ τὴν ψυχὴν δεξιθεῖν. καὶ εἴ τῶν τὰ παράγματα φέρεται; εὐ-
 καιρον τὸ ἀφραίνεσθαι. μετέπειτα τὸ φαιδρὸν εἰς κατήφειαν; μετα-
 βάλλειν προσήκει καὶ τὴν εὐθυμίαν εἰς δάκρυον. ὡσπερ γὰρ ὁ
 γέλωσ σημεῖον τῆς εὐδον φαιδρότητος γίνεται, ἔπω καὶ ὁ ἐν τῇ
 καρδίᾳ πόσις ὑπὸ τῆς θρῦλῶν διερμίνεσθαι, καὶ γίνεται τῶν
 τῆς ψυχῆς φαιδρῶν ὡσπερ αἷμα τὸ δάκρυον. τῷτο καὶ ἡ παροι-
 μία Σολομώντος φησὶν, ὅτι καρδίας ἀφραϊνομένης πρόσω-
 που θάλλει. τῆς ψυχῆς δὲ ἐν λύπαις ἔσης, σκυθρωπάζει.
 ἐκὼν ἀνάγκη πᾶσα τῇ δεξιθεῖ τῆς καρδίας συσχυρωπάσαι
 τὸν λόγον. καὶ εἴθε δυνατόν ἴδω τῶν οἰκείων οἰκείων τινος λόγος,
 οἷος ὁ μέγας Ἰερεμίας τῇ συμφορᾷ ποτε τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐ-

πεθρύνουσαν· ἐκείτων γὰρ ἄξια τὰ παρόντα μάλλον, ἢ εἴτι πάλαι ἀρχαίων ἐν σκυθρωποῖς μνημονόεται. χαλεπὰ τὰ τῆ Γαίᾳ διηγήματα· ἀλλὰ τί χεῖν πρὸς τὴν τὸ κακὸν ἀντεξαγαγεῖν μιᾶς οἰκίας δαείδμητα πάθει; καὶ τὰ μεγάλα καὶ κοινότερα τῶν κακῶν διεξίληθης, σεισμῆς καὶ πολέμας καὶ ἐπικλύσεις καὶ χάσματα, μικρὰ καὶ ταῦτα, εἰ πρὸς τὰ παρόντα κείνοιο. ἔστι; ὅτι καὶ πάσης ἀθρόως τῆς οἰκισμένης ἢ καὶ πόλεμον ἀπτεται συμφορὰ. ἀλλὰ τὸ μὲν τι πολεμεῖται αὐτῆς, τὸ δὲ εἰρηνεύεται μέρος· τί πάλιν; ἢ σκηπτὸς ἐπέφλεξεν· ἢ τὸ ὕδωρ ἐπέκλυσεν· ἢ κατεπόθη τῷ χάσματι. τὸ δὲ παρὸν κακὸν πάσης ἀθρόως τῆς οἰκισμένης ἐστὶ πληγὴ· ἐκ ἑσιν, ἔθνος ἐν, ἢ πόλιν μίαν ὑπολοφύρασαι. ἀλλὰ ἀρμόζει τάχα τὴν τῆ Ναβηχοδονόσορ προείδει φωνῶν, ἡὲ πρὸς τῆς ὑποχειρῆς πεπεῖνται. ὑμῖν λέγω, λαὸς, φυλαὶ, γλώσσαι καὶ μάλλον δὲ συγχωρήσατέ μοι προσηναί τι τῷ Ἀστυεῖα κηρύγματι, μεγαλοφωνότερον ἀνακηρύξαι τὴν συμφορὰν καὶ εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς ἐπὶ σκλήρης ἀναβοήσας εἶποι. ὦ πόλεις, καὶ δήμοι, καὶ ἔθνη, καὶ σύμπασα γῆ, καὶ τῆς θαλάσσης ὅσον τε πλωῖμον, καὶ ὅσον οἰκισμένην· ὡς πάσης τῆς κατ' ἡμᾶς οἰκισμένης, ὅσην τῷ σκήπτρῳ τῆς Βασιλείας ἀΐθυέται. αἱ πάντες οἱ παταχόδοι ἀνθρώποι, κοινῇ τῷ πάθει ὅπως ἀξάτε, κοινῇ τῆ θρῦνὸς τῆς σωτηρίας εἴσαθε, κοινῇ τὴν πάντων ζημίαν ὑπολοφύραθε. ἢ βλέπετε, καθὼς ἂν οἶός τε ὦ, καὶ τὴν ζημίαν ὑμῖν διηγήσωμαι; ἢνεγκαν ἐν τῇ κατ' ἡμᾶς γῆναι ἢ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐκβάσαι τῆς ἰδίας ὄρας καὶ τὰ σιωπήθῃ μέρη νικήσασα, μάλλον δὲ ὅ τῆς φύσεως Κύριος, ἀνθρωπίνῃ ψυχὴν ἐν γυναικείῳ τῷ σώματι, ὑπὲρ πάντα χεῖρον τὰ προλαβόντα τῆς ἀρετῆς ὑποδείγματα. ἐν ἢ πᾶσα μὲν σώματος, πᾶσα δὲ ψυχῆς ἀρετὴ συνδραμῆσα, θαῦμα ἀπίστον εἰδείξε τῇ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ πόσων ἀγαθῶν συνδρομὴν μία ψυχὴ ἐν ἐνὶ ἐχρήρησε σώματι. καὶ ὦ; ἂν μάλιστα καταφανὲς ἀπαστὶ γένοιτο τῆς γῆναι τὸ εὖ

τύχημα, ἐπὶ τὸν ὑψιλὸν θρόνον τῆς Βασιλείας ἀνάγεται, ὅπως ὑλὴ δίκαια ἐκ τῆς ὑψηλῆς ἀξιώματος πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν ταῖς ἀκτίσει τῆς ἀρετῶν καταλάβει. καὶ τῷ κτῆθειαν ψῆφον τῆς οἰκονομίας ἀπάσης κοροισταγμενῶ εἰς βίη τε καὶ Βασιλείας κοροισταγμῶν σωμαρροθεῖσα, μακαριστὸν ἐποίει δι' ἑαυτῆς τὸ ὑψηλὸν ὄντως, καθὼς φησὶ ἡ γραφή, βοηθὸς αὐτῷ πᾶν ἀγαθὸν γινομένη. εἰ φιλανθρωπίας καὶ ὁ καιρὸς, ἢ σιωπῆ εἶχε αὐτῷ πρὸς τὸ ἀγαθὸν πῆτο, ἢ καὶ πρὸς ἕτερον. ἴσος καὶ ὁ ζυγὸς ἐκατέρωθεν τῆς φιλανθρωπίας ῥοπή. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ πῆτε πρότερον ἀειθρὸν νικῶντα, καὶ τῷ ἐπὶ τῷ παρόντος κηρύγματα, ἃ καὶ ἡμεῖς τῷ κήρυκος τῆς ἀληθείας ἠκούσαμεν. εἰ τὸ εὐσεβὲς ἐπιζητεῖς, κοινὸς καὶ ἀμφοτέρων ὁ πρὸς εὐσεβείαν δρόμος. εἰ τὸ κοροισταγμῶν, εἰ τὸ δίκαιον, εἰ ἄλλο τι τῶν πρὸς τὸ κρεῖττον ἀναδαζομένων πάντα ἐν ἀμίμη καὶ ἀλλήλων νικῶν ἐν ταῖς ἀποκρίσε φιλονεκεντων, καὶ καὶ ὁ ἠττόμενος. ἴσῃ τις ἀμφοτέρων ἢ ἐπ' ἀλλήλοις χάρις. ἢ μὲν ἀρετῆς ἀθλον εἶχε τὸν τῆς οἰκονομίας κοροισταγμενῶν. ὁ δὲ μικρὰ ἠγεῖτο γῆς τε καὶ θαλάσσης καὶ ἐξουσίαν συγκρίσει τῷ κατ' αὐτὴν εὐτυχίματος ἴσας ἀλλήλοις ἀντιπαρεῖχον πρὸς ἀφροσύνας, ἀλλήλους τε βλέποντες, καὶ ὑπ' ἀλλήλων ὀρώμενοι. ὁ μὲν τοιαῦτος εἶναι, οἷος ἐστὶ κοροισταγμῶν γάρ τις καὶ ἄλλος ὑπὲρ τὸ φαιόμενον διαξείη, καὶ εἴηγε διαφρεσάει καὶ εἰς ἐκγότων ζαίω τὸ ὀρώμενον. καὶ δὲ, οἷα τις βίη, καὶ εἰς ἀποδείξει τῷ λόγῳ. καὶ ἡ δὲ πρὸς ἀλλήλους αὐτῆς δι' ἀκρίβειας πρὸς τῆς τέχνης ὁμοίωμα. ἀλλ' εἰ καὶ τι γέγονεν ἐν γραφῆς ἢ ἐν πλάσμασι, πάντα τῆς ἀληθείας εἰς ἐνδείξερα ἢ τοιαῦτα καὶ μέχρι πῆτε τὰ διηγήματα. τὰ δὲ ἐπὶ ταῖς οἷα; πάλιν βοᾶν ἀνάγκασται. καὶ μοι σύγγνωτε ὑπερβοῶντι τὸ πάθος. ὦ Θράκη, τὸ φαικτὸν ὄνομα. ὦ δυστυχὲς χαλεπὸν, ἔθνος ἐκ συμφορῶν γνωρίζομενον. ὦ πρότερον μὲν πολέμῳ πρὸς ταῖς πῶν βαρβάρων ἐπιδρομαῖς θρωθεῖσα, καὶ δὲ τὸ κεφάλαιον τῆς κοινῆς συμφορᾶς ἐν ἑαυτῇ διαμαρνή. ἐκείθεν τὸ ἀγαθὸν ἀναρ-

πάζεται, ἐκεῖ ὁ φθόρος καὶ τῆς βασιλείας ἐκόμασεν, ἐκεῖ
 γέγονε τὸ τῆς οἰκωνομίας γαυάγιον, ἐκεῖ καθάπερ ἐν κλύδωνι τῆ
 προβόλῳ προσαυτίζαντες τῆ τῆς λίπης βυθῶ κατεδύμεθα. ὡ
 ποιηρᾶς ἐκδημίας ἐκείνης, ἢ τὴν ὑποστροφῶν ἐκ ἀπέδωκεν, ὡ
 πικρῶν ὑδάτων, ὡν τὰς πηγὰς ἐπεπόδησεν, ὡς ἐκ ὄφειλον. ὡ
 χαιρίον, ἐν ᾧ πᾶσι πάθος ἐγνώστο, ἵνα τὸ πάθος τῆ σκοτομῶν
 ἐπώτυμον· ἀκίω γὰρ καὶ τὴν πάθειον αὐτῆς γλαῦσαν Σκότιμι
 τὸν τόπον ἐπονομαζέσθαι. ἐκεῖ ἐσκοτίσθη ὁ λύχνος, ἐκεῖ κα
 πσβέσθη τὸ φέγγος, ἐκεῖ αἱ ἀκτῖνες τῆ ἀρετῆς ἠμαυρώθη
 σαν. οἴχεται τῆς Βασιλείας τὸ ἐγκαλλώπισμα, τὸ τῆς δι
 καιοσύνης πηδάλιον, ἢ τῆς φιλανθρωπίας εἰκὼν, μᾶλλον δὲ
 αὐτὸ τὸ ἀρχέτυπον· ἀφῆρέθη τῆς φιλανθείας ὁ τύπος, τὸ ἀ
 γνώστῆς σωφροσύνης ἀνάθημα, ἢ εὐπρόσιτος σεμνότης, ἢ ἀ
 καταφρόνητος ἠμερότης, ἢ ὑψηλὴ ταπεινοφροσύνη, ἢ πεπαρ
 ρησιασμένη αἰδώς, ἢ σύμμιτος πῶν ἀγαθῶν ἀρμονία· οἴχε
 ται ὁ τῆς πίστεως ζῆλος, ὁ τῆς Ἐκκλησίας εὐλος, ὁ πῶν θυ
 σιασπιῶν κόσμος, ὁ πῶν πενομένων πλάτος, ἢ πολυαρκῆς δι
 ξία, ὁ κοινὸς πῶν καταπονθμένων λιμὴν· πονθείτω ἢ παρθε
 νία, θρηνεῖτω ἢ χηρεία, ὀδυρέστω ἢ ὀρφανία. γνώτωσαν τί
 εἶχον, ὅτε ἐκ ἔχουσι. μᾶλλον δὲ τί χθὴ με καὶ μέρη, καὶ τάξεις
 διαιρεῖν τὸν θρῆνον; συναζέτω πᾶσα ἢ θρῆνα, βύθιον ἐκ μέ
 σης καρδίης τὸν συναγμὸν ἀναπέμψασα· συμπενθείτω καὶ ἡ
 Γερασμῶν αὐτῆ, τὸν κοινὸν κόσμον τῆ φθόρε ἀποσυληήσαντος·
 ἀρα μὴ πολυμῆρον τὸ τῆ προφήτε εἶπεῖν; τὸ, ἵνα τί ὁ Θεὸς ἀ
 πώσω εἰς τέλος; καὶ διαργίσθῃ ὁ θυμὸς σε ἐπὶ πρόβατα νο
 μῆς σε; ποίων ἀμαρτημάτων τὰς δίκας ἐκτινύομεθα; ὑπὲρ τί
 των ταῖς ἐπαλλήλοις πῶν συμφόρων μασιζόμεθα; ἢ τάχα διὰ
 τὸ πλειονάσαι τὴν ἀσέβειαν πῶν ποικίλων αἰρέσεων; αὐτῆ
 καθ' ἡμῶν ἢ ψῆφος ἐκράτησεν; ὁρᾶτε ἢ οἷοις κακοῖς ἐν
 βραχεῖ σωλιέχθημεν χρόνῳ. ἔπω ἐπὶ τῆ προτέρῃ πλη
 γῆ ἀναπνεύσαντες, ἔπω τὸ δάκρυον τῶν ὀφθαλμῶν ἀποψί
 σαν·

θάλας, πάλιν ἐν τοσαύτῃ γεγόναισιν συμφουρῇ. τότε τὸ νεο-
 θαλὲς ἄθος ἀπώδυρόμεθα, νυνὶ αὐτὸ τὸ ἔργον, ἀφ' ἧς τὸ
 αἴθος ἐβλάστησεν. τότε τὴν ἐλπιθεῖσιν ὥραν, νυνὶ τὴν ἀκ-
 μάσασα. τότε τὸ ἀποσδοκώμενον ἀγαθόν, νυνὶ τὸ ἐν πείρᾳ
 ἰσχυρόμενον. ἀρὰ μοι συγγνώσατε, Ἀδελφοί, εἴτι ἔχει τὸ πά-
 θος ἀδελφίσις αἰμαί, τάχα, καθὼς φησὶν ὁ Ἀπόστολος, καὶ αἰ-
 τὴ ἢ κτίσις τῷ ἡμετέρῳ κακῷ σωθεῖσιν ἄξιον. ὑπομνήσασθε τῶν
 γεγονότων ἡμᾶς, καὶ οἶμαι τὰς πολλὰς τοῖς λεγομένοις σικελι-
 σιδαί, ὅτε χρυσῶ καὶ πορφυρεῖδι κεκαλυμμένη ἐπὶ τὴν πόλιν
 ἡ Βασίλις ἐκομίζετο (κλίνη δὲ ἦν ἡ κομίζεσσα) καὶ πᾶσα
 ἀξία, καὶ ἡλικία πᾶσα προχυθεῖσα τῷ ἄστρος, ἀπεστυχῶρει
 ἔχον τὸ πλῆθος τὸ ὑπαίθρον, πάντων ἐκ πόδων καὶ τῶ ὑπερε-
 χόντων τοῖς ἀξιωμασι προπόμπόντων τῷ πάθει, μέμνη-
 θε πάντως, ὅπως ὁ ἥλιος ταῖς νεφέλαις ταῖς ἀκτῖνας αὐτῆς συ-
 κκάλυψεν, ὡς αὐτὸ μὴ ἴδοι τάχα καθάρῳ τῷ φωτὶ μὲν τοῖς
 τῆ γήματος εἰσελαύνεσθαι τὴν Βασίλιδα τῆ πόλει, καὶ ἐπὶ
 ἄρματός τινος, ἢ χρυσοδέτε ἀπὸ τῆς καὶ τὸν βασιλείου κόσμον
 τοῖς δορυφόροις ἀγαλλομένῳ, ἀλλ' ἐν ζόφῳ κεκαλυμμένῳ,
 ἐπακρυπτομένῳ τὸ εἶδος ἐκείνῳ τῷ σκυθρῶπῳ προκαλύμμα-
 τι. θέαμα δεινόν τε καὶ ἐλεεινόν, δακρύων ἀφόρμῃ προκειμέ-
 νῃ τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἢν ἅπας τῶ σικελιτικῶν ὁ ἐπι-
 λυτός τε ὁ ἐγχώριος καὶ ἀφῆρμιαίς, ἀλλὰ θρήνοις εἰσιῖσαν
 ἐδέχετο. τότε καὶ ὁ αἶψα πενθτικῶς ἐσκυθρῶπασεν, οἷον ἐμα-
 τίον τι πενθτικόν τὸν ζόφον ἐξελβαλλόμενος. ἀλλὰ καὶ αἱ νεφέ-
 λαι, καθὼς δυνατόν αὐταῖς ἦν, ἐπεδάκρυσον, ἀπαλάς ψε-
 κάδας ὡτὶ δακρύων ἐταφιεῖσαι τῷ πάθει, ἢ ταῦτα μὲν ὄν-
 πως ληρός ἐστι, καὶ ἐδὲ λέγειν ἄξιον, εἰ γὰρ τι καὶ γεγονός ἐν
 τῇ κτίσει τοῖσιν, οἷον ἐπισημῆσαι τὴν συμφουρῇ, καὶ ἐπὶ
 τῆς κτίσεως γεγονός πάντως, ἀλλὰ ὡς τῆ Διασότης τῆς κτί-
 σίας, τιμῶντος δι' ἧν ἐποίησε τῆς Οσίας τὸν θάνατον. τίμιον
 γάρ φησιν, ἐκαρτίον Κυβέβ οὐ θάνατος τῶ Οσίας αὐτῆ, εἰ δὲ

δε ἔγωγ τότε ἕτερον θεῖον ἔργον τῆς εἰρημνίας ἀποδοξότερον. εἶδον
 διπλὴν ὄμbron, πῶν μὲν ἐν τῷ αἴερος, πῶν δὲ ἐκ τῆς σακρῦων
 ἐπι τῆς γῆς καταρρέοντα. καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ὑποῖς
 τῆς ἐκ τῆς γῆς ἐκδιέεργος. ἐν τῷ ποσαύταις μυριάσι τῆς
 συμπαρόντων ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ μὴ καταβρέχων τῆς γῆς
 ταῖς τῆς σακρῦων σαγήσιν. ἀλλ' ἢ καλῶς τάχα τῆς Διδασκα-
 λῆς γνώμης ἐσοχατάμεθα, πλῆσον ἢ ἔδει τοῖς σκυθρωποῖς
 ἐμβραδυάντες. ἰσως γὰρ βέλεται θεραπεύσει μάλλον, ἢ
 ἀσῶσαι τῆς ἀκοῆς. ἡμεῖς δὲ τὸ ἐναγνίον νυκτὸς πεποιήκαμεν.
 ὡς περ ἀν' εἰς ἰατρὸς φαρματικῶν λαβῶν, μὴ μόνον ἀμελοῖν
 τῆς θεραπείας, ἀλλὰ καὶ βρωτικῶς τισι φαρμάκοις προσεπι-
 βίβοι τὸν ὀδυνηρόν. ἐκέν ἐπαυτλητέον τὸν ἐλαιώδη λό-
 γον τῆς διοδίσου πληγῆς. οἶδε γὰρ καὶ ἡ Εὐαγγελικὴ ἰατρία
 τῆς σφύβει τὸν οἶνον καταμιγνύειν τὸ ἔλαιον. ὅταν δὲ τῶν
 ποδῶν τῆς γαφῆς λαβόντες τὸν τῆς ἐλαίας καμψύκλιον, ὡς ἐστὶ
 διαματὸν τὸ σκυθρωπὸν τῆς εἰρημνίας εἰς ἀποδοξίαν παλι-
 νωδήσαντες. ἀλλὰ μοι μηδεὶς ἀπιστεῖται τῆς λεγομένης, καὶ
 ἀποδοξόν ἢ. ἐστὶν, Ἀδελφοί, τὸ ἀγαθόν, ὁ ζητιῶν, ἐστὶ
 καὶ ἐκ ἀπόλωλε, μάλλον δὲ μικρότερον εἶπον τῆς ἀληθείας.
 ἢ μόνον γὰρ ὅτι τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ καὶ ἐν ὑψηλοτέροις ἢ παρ-
 τερον. τῆς Βασιλείας ζητεῖς; ἐν τοῖς βασιλείοις τῆς ἀποδοξίαν
 γῆς ἔχει. ἀλλ' ὀφθαλμῶν γινώσκει τῆς ποδοῖς; καὶ ἔξέσι σοι
 Βασιλείδος θεῖο ἀποδοξίαν. φοβερά τῆς αὐτῆς ἢ τῆς ὀ-
 ρυφόρων φρενῶν. ἢ τίποτε λέγω τῆς ὀρυφόρων, οἷς σίδηρος τὸ
 ὄπλον ὅτιν, ἀλλὰ τῆς τῆς φλογίνης ῥομφαίας κατωπλισμέ-
 των, ὡν τὸ εἶδος ἀνθρώπων ὅφει ἢ ἔχει ὑποδέχεται. ἐν οἷς
 ἀπορρήτοις τῆς Βασιλείας ἢ οἰκισίς, τότε ὅφει, ὅταν καὶ σὺ
 ἀποκύβης τῆς σώματος. καὶ γὰρ ὅτιν ἄλλαις ἐντὸς τῆς αὐτῶν
 τῆς βασιλείας ἀνάστα, μὴ ἀποδοξίαν τὸ τῆς σαρκὸς ἀποδοξίαν
 ἀνάστασμα. ἢ κρείττον οἶει τὸ ἀποδοξίαν σαρκὸς μετέχειν τῆς βίαις;
 καὶ ἐκ παιδύσάτω σε ὁ θεῖος Ἀπόστολος, ὁ τῆς ἀπορρήτων καὶ

Παραδείσῃ μετεχρηκῶς μυσηίων. τί λέγει πᾶσι τῆς αὐτῆς ζω-
 ῆς; τάχα ἐκ τῆ κοινῆ πᾶν ἀνθρώπων φθγγόμῃος· τελαιπω-
 ρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ρύσεται ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ θανά-
 τῳ πῆτι; ὁ γὰρ τῆτο λέγει, ὅτι τὸ ἀναλίσσαι, ἢ σὺ Χριστῷ
 εἶμι πολλῶ κρείττον φησί. τί δὲ ὁ μέγας Δαβὶδ, ὁ ποσαύτη
 δυνατεία κομῶν, ὁ πάντα πρὸς ἡδονῶν καὶ κατ' ἄξια εἰς
 ἀπόλαυσιν ἔχων; ἢ σκοχωρεῖται τῷ βίῳ; ἢ φυλακὴν ὀνο-
 μάζει τὴν αὐτῆς ζωῆς; ἢ βοᾷ πρὸς τὸν Κύριον· ὁξάγαγε ἐκ
 φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου; ἢ πρὸς τὴν πᾶσαισιν τῆς ζωῆς δυ-
 χερᾶνει, οἱ μοι, λέγων, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακριύθη;
 ἢ ἢ ἡδίστων ὁξελίνα οἱ Ἄγιοι τὸ καλὸν ἐκ τῆ χείματος, ἢ
 ὁξ τῆτο ποροτιμότεραν ὄρωτο τῆ ψυχῆ τὴν ἀπὸ σώματος ἔ-
 ζοδον; σὺ δὲ, τί καλὸν, εἶπέ μοι, πᾶσα τὸν βίον ὄρω; κα-
 τανόησον ἐντίσιν ἡ ζωὴ θεωρεῖται. ἢ λέγω σοι τὴν τῆ Προ-
 φῆτε φωνῆν, ὅτι πᾶσα σὰρξ χόρτος. σεμυῖει γὰρ ἐκεῖνος
 μάλλον τῆς ὑποδείγματι τὴν τῆς φύσεως ἀδολύπτα. τάχα γὰρ
 κρείττον ἢν χόρτον εἶναι μάλλον, ἢ ὁπέρ ὄξτι; ὁξτί; ὅτι ἢ
 δαμίαν ὁ χόρτος ἐκ φύσεως ἀηδῆν ἔχει. ἢ δὲ σὰρξ ἡμῶν,
 ὁσμῆς ὄξτιν ἐργασῆμιον, ἅπαν τὸ ληφθῶν εἰς ὁξφορᾶν ἀ-
 χρεῖσα. τὸ δὲ τὸν ἅπαντα χρόνον ἀποκείσθαι τῆ τῆς γαστρὸς λει-
 ἐργία, ποίας τιμωρίας ἢ ἔστιν ἀνιάρωτερον; ὄρωτε γὰρ τῆτον
 τὸν διμικῆ φορολόγον, τὴν γαστέρα, λέγων, ὁσίω ἐπάγει
 κατ' ἡμέραν τὴν ἀνάγκη τῆς ἀπαιτήσεως; ὁ γὰρ κἂν ποτε πλέον
 τῆ ποταμῶν ποροκαταβάλαμῃ, ἢ δὲ τῆ ἐφῆξῆς χρεῖς πορο-
 ξετίσαμῃ. κατ' ὁμοίωτικε πᾶν ἐν τῷ μύλωνι τελαιπωρέντων
 ζωῶν κεκαλυμμῶσις τῆς ὀφθαλμοῖς τὴν τῆ βίῳ μύλωνι πε-
 κερχόμεθα, ἢ εἰ δὲ τῶν ὁμοίων πᾶσι χωρεῖντες, ἢ ὅπτι τῆ
 αὐτῆ ἀνασρέφοντες. εἶπα σοι τὴν κυκλικὴν ταύτην πᾶσι ὄξτιν.
 ὄρεξις, κόρος· ὄπνος, ἐρηγήορσις· κενῶσις, πλήρωσις. ὁξ
 ἀπ' ἐκεῖνων ταύτη, ἢ ἀπὸ τῆτων ἐκεῖνα, ἢ πάλιν ταύτη. ἢ
 ἢ δὲ ποτε κύκλος πᾶσι ὄξτιν παυόμεθα, ἕως ἂν ἔξω τῆ μύλωνι

γος ἠνώμεθα. καλῶς ὁ Σολομών πίδαρον τεξημεύον, ἢ οὐ-
 κον ἀλόφιον ὀνομάζει τὸν ἑδὲ βίον. ὄντας γὰρ ἀλόφιος οὐ-
 κος καὶ ἐχ ἡμέτερος, ὅτι ἐκ ἐφ' ἡμῶν ἔστιν, ἢ ὅτε βυλόμεθα,
 ἢ ἐφ' ὅσον ἐπιποθεύμεν, ἐν αὐτῇ εἶναι· ἀλλὰ καὶ εἰσαγομέθα
 ὡς ἐκ οἰδαμῶν, καὶ ἐξοικίζόμεθα, ὅτε ἐκ οἰδαμῶν. τὰ δὲ τὰ πι-
 δε αἰνίγμα νοήσεις, εὐὰ εἰς τὸ ἀπλήρωτον τῆς ἐπιθυμιῶν ὑπο-
 βλήψης. ὄρας πῶς ἐπαυτλήσιν ἑαυτοῖς οἱ ἄνθρωποι τὰς τι-
 μάς, τὰς δυνασίας, τὰς δόξας, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα; ἀλλ'
 ὑπορρεῖ τὸ βαλλόμενον, καὶ εἰ ποθεύμεται τὸ ἔχοντι. ἢ μὲν
 γὰρ ὡς ἐπὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν δυνασίαν καὶ τὴν τιμὴν ἀνα-
 δῆ, πάντοτε ἐνεργεῖται· ὁ δὲ τῆς ἐπιθυμίας πίδαρος μὲν
 ἀπλήρωτος. τί δὲ φιλοχρηλατία; ἐκ ἀληθείας πίδαρος τε-
 ξημεύος ἔστιν, ὅλην τὴν πυθμενίαν ῥέων; ὡς γὰρ πᾶσαι ἐπαυ-
 τλήσῃς τὴν θάλασσαν, πληρωθῆναι φύσιν ἐκ ἔχει. τί ἐπι-
 λυπηρόν, εἰ τῆς βίης κακῶν ἢ μακαρίας κεχώρισται, καὶ
 ὡσαύτιστα λήμῃ τὸν τῆς σώματος ῥύπον ὑποβαλέσῃ, καθαρὰ
 τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν ἀκίρατον ζωὴν μετατίσεται; ἐν ἡ ἀπά-
 τῃς ἐπολιτεύεται, διαβολὴ ἐπιστεύεται, κολακεία χάριον ἐκ
 ἔχει, ψεύδος ἐκαταμίγνυται, ἡδονὴ τε καὶ λύπη, καὶ φόβος καὶ
 θάρσος, καὶ πονία καὶ πλῆτος, καὶ δαλεια καὶ κυελοτής, καὶ πᾶ-
 σα ἢ οἰαυτὴ τῆς βίης ἀνωμαλία, ὡς πορρωτάτω τῆς ζωῆς ἐκεί-
 νης ἐξώρισται. ἀπέδρα ἐκεῖθεν, καθὼς φησιν ὁ Πρεφήτης,
 ὀδυρῆ, καὶ λύπη, καὶ συναγμός. ἀντὶ δὲ τῶν τούτων; ἀπάθεια,
 μακαριότης, κακῆ παντός ἀλλοφίωσις, Ἀγγέλων ὁμιλία,
 τῆς ἀοράτων θεωρία, Θεῶν μετῴσια, ἀφροσύνη τέλος ἐκ ἔ-
 χουσα. ἀρ' ἔν λυπεῖσθαι προσήκει ὡς τῆς Βασιλίδος, μα-
 θόντας οἷα ἀνδ' οἷων ἠλλάξατο; κατέλιπε βασιλείαν γῆ-
 νῳ, ἀλλὰ τὴν ἕρπυλον κατέλαβεν. ἀπέδρα τὸν ἐκ λείδων
 ἐφρανον, ἀλλὰ τὸν τῆς δόξης ὡς μεθήκατο· ἀπεδύσατο τὴν πορ-
 φύραν, ἀλλὰ Χειρὸν ἐνεδύσατο. τῷτό ἔστι τὸ βασιλικὸν ὄν-
 τας καὶ τίμιον ἐνδύμα. τὴν ἑδὲ πορφύραν ἀκῆα αἵματι κόχλη

τινός θαλασσίας φοιτάσθε, τὴν δὲ αὐτὴν πορφύραν τὸ τῷ Χρυσῷ
 αἷμα λάμπειν ποιεῖ. εἶδες ὅσον ἐν τῷ ἐνδύματι τὸ διάφορον;
 βέλει πειθῆναι ὅτι ἐν ἐκείνοις ἔστιν; ἀνάγνωθι τὸ Εὐαγ-
 γέλιον· δεῦτε οἱ δόλογημοὶ τῷ Πατρὸς με, φησὶ πάντα
 πρὸς πᾶς δεξιὰς ὁ Κεῖνός, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμέ-
 νον ὑμῖν βασιλείαν. τὴν αὐτὴν τίνος ἡτοιμασμένη; ἢ ἐπι-
 ποῖς, φησὶ, δεξιὰ τῶν ἔργων προποιεῖσθε· πῶς; ἐπείνων,
 ἐδίψων, ξείνος ἡμῶν, γυμνός, ἀδουκός, ἐν φυλακῇ· ἐφ'
 ἔσον ἐποιήσατε ἐνὶ τέτων τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. εἰ
 ἐν ἡ πρὸς ταῦτα σπυδὴ βασιλείας προξενός γίνεται, ἀειθ-
 μήσατε, εἴπερ δυνατὸν ἔστιν ἐξαειθμήσαθαι, πόσοι τοῖς ἐν-
 δύμασι τοῖς παρ' αὐτῆς ἐσκεπάθησαν; πόσοι τῇ μεγάλῃ
 ἐκείνῃ δεξιᾷ διαξάφησαν; πόσοι τῶν κατακλείων ἐκ ἐπισκέ-
 φως μόνον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἀφέσεως ἠξιώθησαν; εἰ δὲ
 τὸ ἐπισκέψασθαι τὸν κατακλείων προξενεὶ βασιλείαν, τὸ ἐ-
 λυθεῖν τῆς τιμῆς δηλαδὴ πλείονος τιμῆς ἀξίον; εἴ-
 περ τι βασιλείας ἔστιν ἀνώτερον. ἀλλ' ἔτι μέχρι τέτων ἔστιν ἐκεί-
 νης ὁ ἐπιπῶς. παρέρχεται γὰρ καὶ τὰ προσεταιυγῆα τοῖς κατορ-
 θώμασιν. πόσοι δι' ἐκείνῃ τὴν ἀσάσεως χάριν ἐφ'
 ἑαυτῶν ἐγράψαν, οἱ τοῖς νόμοις ἀποθνήσκοντες, καὶ τὴν ἐπι-
 θανάτω φῆφον δεξάμενοι, πάλιν δι' αὐτῆς εἰς τὴν ζωὴν ἀνα-
 κλήθησαν; ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν εἰρημῶν ἢ μαρτυρία. εἶδες
 αὐτὴν τὸ θυσιασθῆναι ἀποθνήσκοντα τὴν σωτηρίαν μεράκιον;
 εἶδες γυμνασθῆναι ἀδελφῶν ὀδυρόμενον, τὰ τὰ ἀγα-
 θὰ τῆς Ἐκκλησίας κηρύσσοντος, ὅπως τῇ μνήμῃ τῆς Βασιλίδος ἢ
 σκυθρωπῆ τῆς θανάτω φῆφος εἰς ζωὴν ἀναλύεται; ἀρα καὶ μό-
 ρον ταῦτα; τὴν δὲ ταπεινοφροσύνην καὶ θήσομεν; ἢ ἐπιπο-
 μοτέρων ἢ γραφῆ ποιεῖται πάντες τῶν κατ' ἀρετὴν κατορθώμα-
 τος. ἢ τις σωλυμιοχῆσα πρὸς μέγαν βασιλεῖ τὴν τσαυτῶν
 ἀρχῶν, πάσης δυναστείας ὑποκυψάσης, τοῖς τῶν ἐθνῶν ἑταῖ-
 ράντων, γῆς τε καὶ θαλάττης ἐκ τῶν οἰκείων ἐκατέρως δε-

ρυφρέσις, ἢ κ' ἔδοκε κατ' ἑαυτῆς καὶ τύφω, ἀεὶ παρὸς ἑαυ-
 τὴν, ἢ κ' εἰς πᾶ ἕξω ἑαυτῆς ἀποβλέπυσσα. διὰ τὸ τῆ μα-
 καρομαῖ γίνεται κληρονόμος, διὰ τῆς προσκαίρει ταπεινο-
 φροσύνης τὸ ἀληθινὸν ὄψος ἐμπορεύσασθαι. εἶπω τι καὶ τῆς
 φιλαυθείας τεκμήριον. ἔδει πάντας, ἀελομορφῆς τῆς σωμα-
 τικῆς συζυγίας, καὶ τὰ τίμια ἱερὰ προσόντων αὐτῆς ἀγα-
 θῶν ἔλθειν εἰς διαίρεσιν. πῶς ἔν ἐποιήσατο τὴν ἀνο-
 μίαν; ἱερῶν ὄντων τέκνων (ταῦτε γὰρ ἱερὰ ἀγαθῶν καὶ κε-
 φάλαια) τὰς ἀρρένας τῆ Πατρὶ προσκατέλιπον, ὥστε εἶ-
 ναι αὐτῶ τῆς βασιλείας ἐρείσματα. τῆς δὲ ἰδίας μελῆδος
 μόνω τὴν θυγατέρα ἀπαπεποίηται. ὄρα, πῶς ἀγνώμων καὶ
 φιλόσοργος, ἐν τοῖς τιμίοις τὸ πλεόν τῆ ἀνδρὶ συγχω-
 ρήσασσα; ἀλλ' ὁ μάλιστ' ἀπαρῆμα ἰσχυρῶς λέγειται καὶ, τὸ πο-
 θεῖς, καταπαύσω τὸν λόγον. τὸ ἱερὸν εἰδωλῶν μῖστος κοινὸν
 πάντων ὄντων μετεχόντων τῆς πίστεως. ἀλλ' ἐκείνης ἑξαι-
 ρητον, τὸ τὴν Ἀρκαδικὴν ἀπιστίαν ὁμοίως τῆ εἰδωλολαβείᾳ
 βδελύττωσθαι. τὰς γὰρ ἐν τῇ κτίσει τὸ θεῖον εἶναι νομί-
 ζοντες, ἕδον ἑλάττωμα σέβειν ἔμετο πῶν εἰδωλοποιούντων τὰς
 ὕλας, καλῶς καὶ δὲσεβῶς τὸ κείνισμα. ὁ γὰρ τὸ κτί-
 σμα προσκινῶν, καὶ ἐπ' ὀνόματι τῆ Χριστοῦ τὸ ποιεῖ,
 εἰδωλολαβείᾳ ὄντι, Χριστοῦ ὄνομα καὶ εἰδωλῶν δέμνητος. διὰ
 τὸ μαθεῖσα, ὅτι ἢ κ' ἔστι Θεὸς ἀπόφατος, μίση προσε-
 κινῶει Θεότητι, τὴν ἐν Πατρὶ καὶ Υἱῶ καὶ Πνεύματι Ἁ-
 γίῳ δοξαζομένην. πεύτη ἐνηυξήθη τῆ πίσει, πεύτη ἐνηυ-
 μασε, πεύτη τὸ πνεῦμα ἀποματέθειτο. καὶ πεύτη προσέ-
 χθη τῶ κόλπῳ τῆ Πατρὸς τῆς πίστεως Ἀβραάμ ἀπο-
 τὴν τῆ Παραδείσου πηγῶν. ἢς ἢ ῥαυτὶς ὄπτι τῆς ἀπίσεως ἐκ-
 ῖρχεται, καὶ τὴν σκιαὴν τῆ ξύλας τῆς ζωῆς τῆ παρυδρομέ-
 νης ἀποματέθειτο τὰς διεξόδους πῶν ἑδάτων. ὦν καὶ ἡμεῖς ἀξιοθεύ-
 μη ἐν Χριστῶ Ἰησοῦ τῆς Κυρίῳ ἡμῶν. ἢ ἢ δόξα εἰς τὰς
 αἰῶνας. Ἀμήν.